

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Nova kapela
za nova pokoljenja!

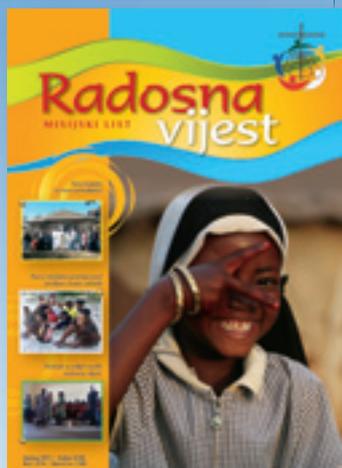

Nova misijska postaja pod
okriljem Svete obitelji

Poslani u svijet nositi
radosnu vijest

Apostolat molitve

Da mlade osobe, posebno u Južnoj Americi, slijede primjer Marije i odazovu se Gospodinovu pozivu da svijetu prenesu radost evanđelja

Sadržaj

Uvodnik	Isusov pogled i Zakejevo milosrdno srce.....	3
U središtu	„Kršteni i poslani – Crkva Kristova u misiji svijeta“	4
Iz života naših misionara	Nova kapela za nova pokoljenja!	6
	Nova misijska postaja pod okriljem Svete obitelji.....	8
	Poslani u svijet nositi radosnu vijest	10
Intervju	175 godina djeca pomažu djeci	12
Apostolat molitve	Misijska nakana za siječanj.....	14
Vijesti iz Crkve u svijetu	U Vatikanu predstavljen Izvanredni mjesec misija.....	15
	Sveti Franjo Ksaverski – najpoznatiji kršćanski misionar	15
	175 godina Djela svetog Djetinjstva i materijali za misijsku animaciju djece ..	16
Vijesti iz Crkve u Hrvata	Zahvalnica misijskoj volonterki godine	17
	Vino za bunare i pitku vodu	17
	Misijska akcija sestara milosrdnica u Župi uznesenja BDM u Uskoplju.....	17
	Mali misionari pišu velikim misionarima	18
	Misijski kalendari za 2019. godinu	18
Život jednog misionara	Spašavamo nasip	19
Misijski velikani	Alžirski mučenici.....	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: Grafika Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
 Tel. 01/5635-055
 E-mail: missio.croatia@misije.hr
 web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
 IBAN: HR6323600001101542876
 Model: HR99
 u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 Zagrebačka banka d.d., Zagreb
 IBAN HR6323600001101542876
 SWIFT CODE: ZABHR2X
 Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
 Tel./fax: 00387/33/667-889
 E-mail: missio.bih@bih.net.ba
 web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
 UniCredit Bank d.d.
 Račun primatelja: 3383202200897320
 Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 UniCredit Bank d.d.
 IBAN: BA393383204893626147
 SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
 Navesti svrhu uplate

Isusov pogled i Zakejevo milosrdno srce

Piše mons. Luka Tunjić

Na početku smo nove, 2019. godine, koja bi na poseban način trebala biti misijska godina. Naime Kongregacija za evangelizaciju naroda proglasila je Izvanredni misijski mjesec listopad 2019. kao sjećanje na stotu obljetnicu apostolskog pisma pape Benedikta XV. *Maximum Illud*.

Kao što je to apostolsko pismo Crkvi dalo nove smjernice i snažniji misijski zamah nakon krvava I. svjetskog rata, isto tako papa Franjo želi na tu veliku obljetnicu još jače oživjeti misijsku svijest kod svih članova Crkve. Biskupi BK-a BiH proglasili su cijelu godinu misijskom godinom, koja je već započela u listopadu 2018. godine i završit će koncem listopada 2019. godine. Najefikasniji je način produbljanja misijske svijesti tijekom cijele godine i pripreve za Izvanredni misijski mjesec listopad 2019. već postojeće pastoralne aktivnosti prožeti misijskim duhom. Pripravljajući djecu i mlade za prvu pričest i krizmu te na katehezama svih uzrasta dobro bi bilo malo više govoriti o misijskoj dimenziji Crkve, o odgovornosti svih za širenje Kristove radosne vijesti i njegovoj želji da se svi ljudi spase. Razgovori, nagovori u različitim prigodama i propovijedi izvrsna su prigoda da se podsjeti vjernike da svojim vjerničkim životom širimo kraljevstvo nebesko i pomazemo općoj evangelizaciji naroda. Ovo je milosno vrijeme za misije i za cijelu Crkvu. Crkva je onoliko autentična s koliko se ljubavi odnosi prema mladim crkvama, posebno prema njezinim najpotrebitijim članovima. Misijska godina je poziv, izazov i test naše vjere. Hoće li pozivi s najviših razina Crkve dotaknuti naše srce ili će ono tijekom i ove godine još više otežati „proždrljivostima, pijanstvima i životnim brigama“ (usp. Lk 21, 34), pitanje je na koje bi svatko trebao odgovoriti.

Neka nas ohrabri u ovome kratkom razmišljanju jedna od najljepših evanđeoskih slika, primjer nadcarinika Zakeja (usp. Lk 19, 1 – 10). Od prevaranta, izdajice svojeg roda, bogataša, javnog grešnika... postao je milosrdan i darežljiv čovjek, koji je spreman podijeliti sve što je na grješan i nepravedan način stekao. Želio je samo vidjeti Isusa, jer je očito čuo mnogo o njemu, ali nije ga mogao vidjeti zbog niska rasta, pa se popeo na smokvu. Kad je poželio vidjeti Isusa, kad se penjao i čekao ga, vjerojatno nije ni slutio što će se

zbiti i zaokreta koji će se dogoditi. Samo jedan pogled i pomalo neobičan poziv, jer Isus se sam pozvao u Zakejevu kuću, bilo je dovoljno za promjenu života. Zakej je mogao hiniti da ništa ne vidi i ništa ne čuje. Vidio je Isusa, manje-više slična drugim ljudima, udovoljio je svojoj znatiželji i mogao je nastaviti obavljati svoju viđenu i dobro plaćenu službu. Ne samo da to nije napravio, nego je žurno sišao, sav radostan ga primio u kuću i izrekao spremnost dati pola bogatstva siromasima te vratiti četverostruko svima koje je izvarao. To se događa osobama koje su susrele Isusa u dubini svojeg srca. Plod Isusova pogleda i Zakejeve spremnosti na promjenu života bilo je spasenje njegova doma.

Hoćemo li poput Zakeja u ovoj godini susresti Kristov pogled, čuti njegov glas da žurno sidemo s drveta svoje zaokupljenosti, sebičnosti, oholosti i svega onoga što nas je zarobilo da ga ne možemo vidjeti? U Zakejevu primjeru vidjeli smo da nizak rast ne znači i malu vjeru, ali smo također vidjeli da se traži naš prvi korak, naš angažman. Mjesto susreta živa Krista jest molitva, ispovijed, euharistija, njegova riječ, potrebiti koji nas okružuju i oni u mladim, misijskim crkvama. Jesmo li u stanju napraviti barem malen iskorak da naša molitva bude češća i žarča, da naša ispovijed bude s više raskajanosti i osjećaja za grijeh, da naše sudjelovanje na misi ne bude površno, nego stvarni susret s uskrslim Gospodinom pod prilikama kruha i vina i u njegovoj riječi?! Kada napravimo te prve korake, stvorili smo uvjete da se naši pogledi susretnu s Kristovim. Osjetit će se sigurno i zaokret u našim životima, a u našem srcu bit će mjesta za sve siromašne i odbačene. Naše srce postat će misionarsko, a mi širitelji radosne vijesti i promicatelji evangelizacije.

S tim željama svim našim misionarima i misionarkama te čitateljima *Radosne vijesti* i prijateljima misija želim uspješnu i blagoslovljenu misijsku godinu.

„Kršteni i poslani – Crkva Kristova u misiji svijeta“

Piše mr. sc. Anita Treščec

Prošlo je gotovo cijelo stoljeće otkako je 30. studenoga 1919. godine papa Benedikt XV. objavio apostolsko pismo *Maximum illud*, o djelovanju misionara u svijetu. Pismo je upućeno patrijarsima, primasima, nadbiskupima i biskupima katoličkog svijeta, a narednih je godina i desetljeća prepoznato kao magna charta suvremenoga misionarskog djelovanja i početak jednoga novog razdoblja evangelizacije. Povodom te obljetnice papa Franjo je listopad 2019. proglasio Izvanrednim misijskim mjesecom za cijelu Crkvu, s ciljem da se u Crkvi što više probudi svijest o misijama te da se novim poletom započne misionarska preobrazba života i pastorala Crkve.

U pismu povodom stote obljetnice proglašenja apostolskog pisma *Maximum illud*, koje je papa Franjo 22. listopada 2017. uputio kardinalu Fernandu Filoniju, pročelniku Kongregacije za evangelizaciju naroda, i u kojem je proglasio Izvanredni misijski mjesec, papa podsjeća na dekret *Ad gentes* II. vatikanskog sabora, koji ističe da misijama Crkva odgovara na trajan Isusov poziv: „Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju“ (Mk 16, 15). Prionuti uz tu Gospodinovu zapovijed nije opcija za Crkvu, već njezina „obaveza, a ujedno i sveto pravo“ (AG, 7), jer Crkva „jest misionarska po svojoj naravi“. (AG, 2)

Osvrćući se pak na apostolsko pismo pape Benedikta XV., papa Franjo ističe: „Apostolsko pismo *Maximum illud* potaknulo je, proročkim duhom i evandeoskom iskrenošću, da se izide iz nacionalnih granica, kako bi se svjedočila Božja spasiteljska volja preko univerzalnog poslanja Crkve. Približavanje njegove stogodišnjice neka bude poticaj da se nadvlada ponavljajuće iskušenje koje se skriva iza svake crkvene in-

trovertiranosti, svakog samoreferencijalnog zatvaranja u vlastite sigurne granice, svakog oblika pastoralnog pesimizma, svake sterilne nostalgije za prošlošću, da bi se umjesto toga otvorili radosnoj novosti evanđelja. Također u ovim našim vremenima, rastrgani od tragedije rata i ugroženi žalosnom željom da se naglase razlike i potiču sukobi, radosna vijest da u Isusu oproštenje pobjeđuje grijeh, život poražava smrt, a ljubav pobjeđuje strah, neka bude done-sena svima s obnovljenim žarom i neka ulije povjerenje i nadu.“ (Papa Franjo, 2017.)

Apostolskim pismom *Maximum illud* Benedikt XV. istaknuo je univerzalno misijsko poslanje Crkve, „koja nije strana ni jednom narodu“ (Benedikt XV., 1919.) te je tim pismom želio probuditi svijest o misionarskoj dužnosti osobito među biskupima, poglavarima redovničkih zajednica i svećenicima. Iako je to pismo poseban poticaj za *missio ad gentes*, njegov je sadržaj aktualan i u suvremenom govoru o novoj evangelizaciji, koja zahtjeva prije svega obnovu Crkve, njezinih struktura i pastorala.

Po inicijativi Izvanrednoga misijskog mjeseca postaje očito da za papu Franju obnova Crkve podrazumijeva ponovno probuditi misionski žar svakog njezina člana. Ne čudi stoga da je i apostolska pobudnica *Evangelii gaudium*, nazvana i programatska, objavljena u prvoj godini njegova pontifikata, 2013. godine, poziv da se u novu evangelizaciju krene obnovom temeljnoga misijskog poslanja Crkve. Pobudnica uključuje i prinos Biskupske sinode o novoj evangelizaciji za prenošenje vjere, koja je održana u Vatikanu u listopadu 2012. godine. Naime u Crkvi itekako postoji svijest da novo vrijeme zahtjeva da navještaj radosne vijesti Isusa Krista „bude novo u svom žaru, metodama i izričajima“ (Ivan Pavao II., 1983.)

Nakon saborskog dekreta *Ad gentes* o misijskoj djelatnosti Crkve, crkveno učiteljstvo objavljivalo je i druge dokumente, koji su izravno ili neizravno progovarali o misijama i misijskoj djelatnosti. O tim dokumentima pisao je i mons. Tomo Vukšić na ovim stranicama 2017. godine, analizirajući posebno detaljno dekret *Ad gentes*, te nam je nastojao prikazati nastavak učiteljske misli Crkve, koja u postsaborskom svijetu treba pomiriti svoj temeljni misijski poziv sa suvremenom kulturom dijaloga.

Dijalog sa suvremenim svijetom ne smije umanjiti misionarski žar i poslanje, jer „misija obnavlja Crkvu, učvršćuje vjeru i kršćanski identitet, ulijeva novi žar i daje nove poticaje. Vjera se snaži dok se daje! Nova evangelizacija kršćanskih naroda naći će nadahnuće i potporu u poslu sveopćega poslanja. (...) Nužnost misijske evangelizacije jest činjenica da je ona prvo služenje, koje Crkva može pružiti svakom čovjeku i cijelom čovječanstvu u današnjem svijetu, koji znade za uistinu čudesne pobjede, ali je, kako se čini, izgubio osjećaj za najviše stvari i za sam život.“ (Ivan Pavao II., *Redemptoris missio*, 2)

Papa Franjo u svojoj apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudium*

„Svaka osoba ima pravo čuti Božju 'blagovijest', koja se otkriva i dariva u Kristu, kako bi u punini ostvarila svoj poziv“

(Ivan Pavao II., RM, 46)

naglašava da nas enciklika *Redemptoris missio* poziva „da prepoznamo kako se ‘ne smije nikako izgubiti revnost u naviještanju’ onima koji su daleko od Krista, ‘jer to je prva zadaća Crkve’. Misijsko djelovanje ‘još je i danas najveći izazov za Crkvu’ i ‘pitanje misija mora biti na prvome mjestu’. Što bi se dogodilo ako bismo stvarno uzeli za ozbiljno te riječi? Jednostavno bismo prepoznali da je misijsko djelovanje *paradigma svakog djelovanja Crkve*.“ (Papa Franjo, *Evangelii gaudium*, 15)

Ivan Pavao II. podsjeća da „svaka osoba ima pravo čuti Božju ‘blagovijest’, koja se otkriva i dariva u Kristu, kako bi u punini ostvarila svoj poziv“ (Ivan Pavao II., RM, 46). Pravo je to koje je Gospodin darovao svakomu čovjeku, stvarajući ga razumnim i slobodnim bićem u potrazi za istinom. A to pak pravo onima koji su spoznali i u svojem životu prihvatili Istinu nameće dužnost evangeliziranja: „Jer što navješćujem evanđelje,

nije mi na hvalu, ta dužnost mi je. Doista, jao meni ako evanđelja ne navješćujem.“ (1 Kor 9, 16)

Prihvaćajući poziv i poticaj da na ovim stranicama *na tragu nove evangelizacije* promišljam misijsko djelovanje Crkve ususret Izvanrednomu misijskom mjesecu, čiji je cilj produbljanje misijske svijesti cijele Crkve, srcem i umom odjekivale su mi upravo ove misli apostola Pavla: *ta dužnost mi je*. Dužnost je to svakog kršćanina, a pokazuje nam to i geslo Izvanrednoga misijskog mjeseca: „Kršteni i poslani – Crkva Kristova u misiji svijeta“.

Stoga ću tijekom ove godine, zajedno s vama, poštovani čitatelji, promišljati o svojem vlastitom pozivu i misijskom poslanju, jer misije trebaju postati stil svakoga vjerničkog života. Nadam se da ćete mi se pridružiti u tom hodu pripreve te tražiti u sebi misionarski žar kojim možemo obnoviti svoju osobnu vjeru, naše zajednice, društvo i Crkvu. U tome će nas prije svega voditi dokumenti Crkve i aktualna teološka literatura.

Pisat ću o pojmovima *misija i evangelizacija* kao poslanje naroda Božjega, o potrebi nove evangelizacije, koja u sebi uključuje i trajni i temeljni poziv misionarskog djelovanja Crkve, o Crkvi između obnove i samoodržanja, o Crkvi milosrđa kao mostu između suvremenog svijeta i poziva na spasenje u Isusu Kristu, o obraćenju kao polaznoj točki misionarskog osvajanja zapadnog čovjeka. Govorit ću i o pojmu *učenika misionara*, pastoralnome, teološkome i duhovnom izazovu nove evangelizacije te o potrebi promjene u komunikaciji Crkve i svijeta.

Podsjetimo još samo da se kardinal Fernando Filoni, pročelnik Kongregacije za evangelizaciju naroda, 8. travnja 2018. godine obratio svim kardinalima i biskupima te predvoditeljima zajednica vjernika širom svijeta potičući ih da odgovore na Papinu želju i organiziraju i proslave na prikladan način Izvanredni misijski mjesec u svojim sredinama.

Nova kapela za nova pokoljenja!

RUSIJA
– s. Augustina Mesarić

Bilo je to davnih 80-ih godina kad sam čula i zauvijek zapamtila riječi o. Celestina Tomića: „Bog uslišava sve naše molitve.“ Tada baš i nisam u to bila uvjerena, ali danas jesam.

Dragi čitatelji Radosne vijesti, želim s vama podijeliti još jedno iskustvo upravo te istine: „Bog uslišava sve naše molitve.“

Bilo je to 2012. godine u našoj misiji u Rusiji, u Taganrogu. Željele smo u naš rad s djecom unijeti više radosti i igre. Ali gdje? Nemamo kapele, nemamo dvorišta, nemamo dvorane... Možemo se igrati u maloj sobi, koja je i ured i soba za vjeronauk, ili u uskom dvorištu, ili na ulici.

Zato smo s djecom organizirale odlazak u prirodu, u stepu. Vozeći se autom po stepskoj kaldrmi, naišle smo na zabačeno selo usred polja i uz jezero – ribnjak. Krajolik nam se toliko svidio da smo mi sestre, kao i župnik o. Raul, poželjele ondje imati kuću i veliko dvorište. Bila je to samo mašta, slična djetinjoj mašti. Nismo imali ni novca, niti donatora, a u župi je bilo mnogo hitnijih potreba. Župnik nas je tada tješio ovim riječima: „Željati tako nešto nije grijeh, a moliti se možemo, pa to znači da smo nešto već i učinili.“

Do 2016. godine o tome nismo ni razgovarali, niti išta na tome

radili, jer se 2014. i 2015. godine gradila župna kapela, pa je bilo puno posla i nije bilo vremena za maštanje.

Danas vidim da je već tada u Božjem srcu bila naša molitva koju se on žurio uslišiti. Samo mjesec dana poslije posvete župne kapele neočekivano nam se pružila prigoda na tom jezeru, za potrebe župe, dobiti veliko imanje s kućom. Možete zamisliti kako smo bili iznenađeni i sretni.

Stvari su se brzo razvijale, a o nekim događanjima u tom selu i na tom imanju već smo pisali. Od lipnja 2016. godine ondje je bilo puno posla, ali i puno radosti, smijeha,

igre, molitve pod vedrim nebom, katehizacije, plesa među vočkama, plivanja, skakanja po blatu, vožnja biciklima... To blaženo dvorište dvije godine poslije okupljalo je toliko djece, toliko doživljaja i toliko tihih trenutaka molitve, sabranosti i traženja Boga.

Prošle godine vidjeli smo da nam tamo veoma nedostaje mala kapela za slavljenje sv. mise i molitvu. Zнала sam da sve moramo povjeriti u Božje ruke i bilo kako započeti. Počela sam s crtanjem kapele na starim papirima. A onda smo jednog dana u polju s jagodama zabili osam kolčića, koji su označavali gdje bi trebala biti kapela. Kolčići su bili bijele boje te su svi koji su dolazili znatiželjno ispitivali što ti kolčići znače. Sve znatiželjnike kojima smo objasnili o čemu je riječ obvezala sam da mole za izgradnju male kapele.

13. listopada 2018. godine bio je blagoslov nove kapele sv. Male Terezije. Dragi čitatelji, a sada ono najvažnije! Znaete li koga je Gospodin uključio u tako brzu i operativnu akciju da se izgradi taj novi mali Božji dom u Rusiji? Vas, dragi prijatelji misija i navjestitelji evanđelja! Kad smo se s molbom obratili Papinskim misijskim djelima u Zagrebu, dobili smo pomoć i mogli sagraditi tu kapelu.

To je pravi dragulj na našem dvorištu. Šteta što sam ja s godinama malo usporena, pa nisam uspjela snimiti video i djecu koja trče ispred kapele, zaustavljaju se i daju

mali poklon tomu svetom mjestu. Hvala svima koji na bilo koji način pomažete misijski rad Crkve. Neka vas sve blagoslovi Gospodin i stotruko nagradi!

Vjerujte, Isus će uslišiti i ovu moju molitvu.

HAITI
– s. Mirjam Filipović

Nova misijska postaja pod okriljem Svete obitelji

Osjećamo se sigurno pod nebeskim okriljem Isusa, Marije i Josipa. Kad nam se nebo približi i ohrabri nas, ljubav postaje jača i daje snagu učiniti korak naprijed. Prići i pružiti ruku najpotrebitijima, onima koji se nalaze na rubu ljudske egzistencije. Koračati zajedno s njima, nadati se i moliti. Pričati o neizmjerne i veličanstvenoj ljubavi Božjoj živeći radosnu vijest evanđelja s onima koji ga još nisu upoznali, a koji ga svim srcem traže. Ohrabriti i podržati sestre i braću u vjeri poslanje je na koje svakodnevno trebamo odgovoriti svojim životom.

Izazov je svima nama da ne okrećemo glavu da ne bismo gledali svu tegobu i bijedu u kojoj se nalaze ljudi oko nas. Zahvalni smo Gospodinu na divnim djelima koja nam čini.

Dragi prijatelji misija, svima vama želim reći od srca hvala. Vi ste ti koji činite prvi korak i pružate svoju ruku da biste podržali sve nas misionare koji djelujemo u raznim misijskim zemljama.

Hvala vam na molitvenoj potpori, kao i financijskoj pomoći koju nam pružate.

Haiti je jedna od misijskih zemalja u kojoj sam u veljači 2015. godine započela svoje misijsko dje-

lovanje. Od lipnja 2017. godine, u mjestu Ti Marche Telier, na rubnom dijelu, tridesetak kilometara od glavnog grada Port-au-Princea, u izgradnji je nova misijska postaja – „Centar Svete obitelji“ za odgoj i zdravlje. Ako bi se tko pitao zašto baš to mjesto, onda bih mogla reći da me je onamo dovela Božja providnost. Bog je onaj koji se pobrinuo za ljude na tom mjestu, koji žive u izuzetno teškim uvjetima. Stoga im je potrebna višestruka pomoć i podrška da bi se njihova bol ublažila i stvorila perspektiva za poboljšanje života.

Od čega u takvoj situaciji započeti i kako postaviti ljestvicu prioriteta u pogledu pružanja pomoći? Došavši na to mjesto, shvatila sam da trebaju veliku pomoć u svakom pogledu. Obnova i izgradnja infra-

strukture i revitalizacija poljodjelstva riješila bi mnoge probleme, da bi ljudi mogli sami nešto proizvesti i tako ublažiti glad u svojim obiteljima te poboljšati životne uvjete. Velik je to financijski izdatak, ali ne i neostvariv kad bi se za to založile državne i druge institucije nadležne za razvoj. Nadamo se da se jednog dana takve promjene u ovoj zemlji mogu i pokrenuti.

Mali koraci mogu isto tako biti od velike pomoći.

Spomenula sam da ljudi u ovom mjestu žive u teškim uvjetima i velikom siromaštvu. Glavna briga im je kako svaki dan prehraniti obitelj. U mjestu živi oko 25 000 stanovnika, od kojih više od 80 posto nemaju mogućnost pohađati školu. Djeca,

baš kao i odrasli, ostaju nepismeni. Radovi na misijskoj zgradi su, Bogu hvala, dovršeni. Dovedi smo struju i priključili vodu, koju smo na misijskom zemljištu pronašli na dubini od 74 metra te se nadamo da nam arteški bunar ne će presušiti. Inače je ovdje velika oskudica vode, a pogotovo nedostaje pitke vode. Vodom iz misijske postaje već se služe okolni mještani i svi kojima je voda potrebna. Trenutno su u završnoj fazi i radovi na podizanju zaštitnog zida, bez kojeg se u ovoj zemlji, nažalost, ne može djelovati. Razlog tomu je što u zemlji vlada nasilje i kriminal, a provale u razne institucije i objekte česta su pojava. Ispunjeni smo radošću i zahvalni Isusu, Mariji i Josipu što možemo započeti s pripremama oko otvaranja škole za opismenjavanje djece, mladih i odraslih koji zbog financijskih razloga nemaju mogućnosti pohađati redovitu školu.

Svakodnevno se raspituju i s nestrpljenjem iščekuju kada ćemo započeti sa školom. Moja radost u srcu nije ništa manja od njihove, jer mi je želja pomoći koliko bude moguće više. Željeli bismo pomoći polaznicima škole i omogućiti im barem jedan obrok dnevno.

Župa uznesenja Marijina osnovana je tek prije četiri godina i u izgradnji je župna crkva, koja je u neposrednoj blizini misijske postaje te nam to olakšava zajedničku suradnju. Iako je već zaživjela župna zajednica, koja broji dvije tisuće i pet stotina članova, pomoć u pastoralu im je i dalje potrebna, tako da

sam započela s djelovanjem pastora obitelji i bolesnika u toj župi.

Većinsko stanovništvo pripadnici su religije vudu, ali se suživot odvija u međusobnoj prihvaćenosti i razumijevanju, upravo onako kako nas je sam Krist poučio da ljubimo jedni druge da bismo postigli spasenje.

U proteklih godinu i pol bilo je raznih situacija koje su obogatile moje iskustvo misijskog djelovanja, iskustvo ljubavi Božje koja nas sve prati svojom providnošću.

Tako se sjećam jednog događaja i susreta s trojicom dječaka. Dok sam se u predvečerje vraćala iz crkve sa slavlja sv. mise, primijetila sam trojicu dječaka koji su uplakani, zbunjeni i puni straha stajali zbijeni jedan uz drugoga. Bili su napola odjeveni i bez obuće na nogama. Približila sam im se i upitala zašto u to vrijeme, kad se mrak već počeo spuštati, ne idu svojoj kući. Tad se jedan od njih ohrabrio i počeo jecajući pričati. Ispričao je da su pobjegli od kuće jer ih tata želi ubiti. Pogledala sam ga i upitala zašto bi ih tata htio ubiti i odmah ih upitala gdje im je mama. Rekla sam dječacima da ih ona sigurno traži, ali dječaci su odgovorili da ne znaju gdje je mama, jer tata i nju želi ubiti. Pomislila sam: „Pomozi, Bože, da se ništa strašno ne dogodi toj obitelji.“ Dječica su imala možda četiri, pet ili šest godina i za njih je bio velik šok što moraju proživljavati takve strahove. Povelala sam ih sa sobom i pokušala saznati nešto više o njima. Bilo je očito da cijeli dan nisu ništa jeli. Kad su se okrijepili, uz pratnju čuva-

ra, zajedno smo se uputili do kuće u kojoj su živjeli. Ispred kuće stajala je njihova mama i kad je primijetila dječake, sva sretna ih je izglrlila. Dok su dječica nestala iza platnene zavjese koja je visjela na ulazu u kućicu, mama dječice zahvalila je što sam joj dovela djecu, jer nije znala gdje da ih traži. Ispričala mi je da čovjek s kojim je živjela nije otac njezine djece te da ih je maltretirao. Otac njezine djece umro je od kolere.

Rekla mi je da je taj drugi muškarac danas otišao i da se više ne će vratiti. Pokušala sam ju utješiti i ohrabriti u njezinim namjerama. Obćala sam da ću se za nju i njezinu dječicu moliti i pomoći im u potrebi. „Bog neka vas čuva“, rekla mi je na rastanku.

Bog neka i vas čuva, dragi prijatelji misija, i neka vas prati u 2019. godini.

UGANDA
– s. Ivka Lučić

Poslani u svijet nositi radosnu vijest

Isus kaže svojim učenicima: „Pođite po svem svijetu...“ i: „Ja vas evo šaljem...“

Vjerujem da ni prvi učenici nisu u potpunosti bili svjesni što to Isus točno misli. Pa ni kad su započeli sa svojom misijom – misijom poslanja.

Tako se nekako i ja osjećam na početku svojega misijskog djelovanja. Ono što mi se čini važnim jest da sam učinila taj iskorak, da sam se otisnula u taj daleki svijet. Jer biti poslan u misije u Afriku meni znači biti poslan u sasvim drugačiji svijet, u nešto sasvim nepoznato. Sjećam se slijetanja u zračnu luku u Kampalu, u glavni grad Ugande. Činilo mi se sasvim obično, sve kao i u drugim zračnim lukama.

Vožnja do našeg odredišta, kroz lijep krajolik zelenilom okičenih brježuljaka Ugande, trajala je otprilike šest sati. Afrika nije izgledala kakvu sam je zamišljala. Bar ne prvih dana. Ali i takva bila mi je nepoznata.

Župnoj zajednici u Rushoki predstavile smo se 28. listopada ove godine na jutarnjoj nedjeljnoj misi, na kojoj se, kao i obično, okupio velik broj vjernika. Iznenadene smo bile koliko je vjernika bilo u crkvi. Vjernici su nas srdačno pozdravili velikim i grom-

kim pljeskom, kao da nas već dugo poznaju, i jedva su čekali da dođemo. Jutarnja sv. misa služena je na engleskom jeziku za mlade, a misa u 10,30 sati obično bude služena na njihovom domaćem jeziku Runyankole, jer mnogi, posebno stariji, ne znaju engleski jezik.

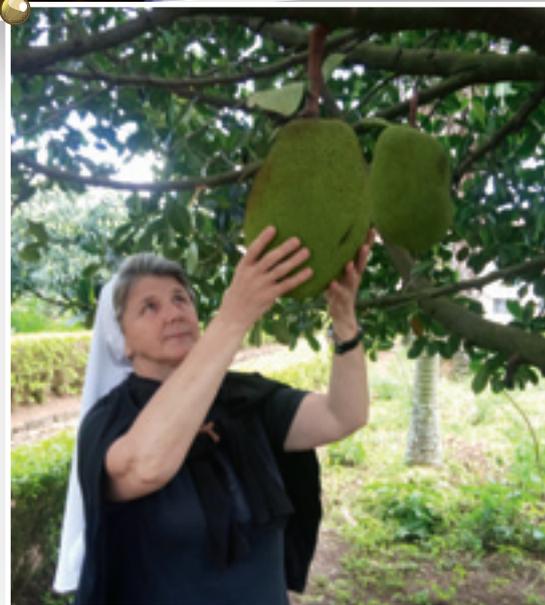
I mi se trudimo na početku naučiti bar koju riječ, jer su veoma sretni ako ih pozdravimo: „Oraire ota! Agandi?“ („Dobro jutro! Kako si?“), na što radosno i punog srca odgovaraju: „Ndyire gye-ndyaho!“ („Dobro sam!“) Ovdje su ljudi veoma uljudni i susretljivi. Doživljam ih kao prave siromahe duhom o kojima Isus govori u evanđelju. Sela i župe pune su mladih i djece. Cijeli dan možete čuti dječju radost, smijeh, viku i pokoji plač. Materijalno nemaju puno, a neki nemaju ništa, ali unatoč tomu imaju nešto na čemu im možemo biti veoma zavidni, a to je njihova radost.

Vjerujem da bi, našim očima gledano, imali puno razloga da budu žalosni i nesretni, jer mnogi su još uvijek gladni, žedni, goli i bos. Mnogi si još ne mogu priuštiti da školuju svu djecu i da plate barem školovanje i hranu, jer nekima je jedini obrok u danu upravo onaj koji dobiju u školi.

Bogu zahvalni za ono što imaju okupljaju se svake nedjelje u veliku

broju na nedjeljnim sv. misama u župi ili u filijalnim crkvama, u kojima je sv. misa jednom mjesečno. Svjesni su da im je ono što imaju darovano od Boga i da su ovisni o njemu. Mnogi od njih dolaze svaki dan na jutarnju sv. misu preporučujući i predajući Bogu svoj dan moleći za svoje potrebe i za svoje obitelji.

Posjetili smo i druge župe i završili u škole, koje su se pripremale za kraj školske godine, koja je završila u petak 30. studenoga 2018. Nova školska godina započet će u veljači. Nadam se da će ju opet mnoga djece moći upisati i pohadati. Lijep je doživljaj susresti djecu ujutro kako idu u školu i kako te pozdravljaju veselo kao da smo već dugo zajedno.

Škole nisu posebno opremljene, jedva da imaju i klupe. Knjižnica ima tek pokoju knjigu, a oni kažu da je i to njima dosta. Tako i jest. Nauče oni i čitati i pisati i mnoge druge zanate. U većim gradovima malo je bolje. Bit će i ovdje, nadam se. *Mpora mpora* – malo-pomalo.

Ovdje možete čuti i koju hrvatsku riječ. Ako ih pitate od koga su naučili, oni odgovaraju od fra Ivica (misionara iz Bosne) i redovnica koje ovdje već imaju zajednicu sestara Afrikanki (Ugandanki) i koje djeluju na tri mjesta u Ugandi. Asocijacije na riječ *Hrvatska* jesu fra Ivica, s. Mira, s. Vedrana i s. Marta, ali i Šuker i Luka Modrić. Dakle nije im nepoznato odakle dolazimo. A

znaju i zašto smo došle. Znamo da smo došle s njima živjeti, pomoći kako možemo i znamo, svjedočiti radosnu vijest, što oni radosnim pjevanjem, pljeskanjem i plesanjem čine na svakoj sv. misi, kao i svojim mirnim suživotom. Svaki obradivi komad zemlje obrađuju, jer obradive zemlje nema mnogo i prilično je škrt. Uganda je dosta brdovita i po tim mjestima obično je samo trava i tek koji grm, jer je zemlja pjeskovita i suha. Ako se što i posije, obilne kiše sve odnesu. Sada je kišna sezona i sve je zeleno i plodovi dozrijevaju. Zahvaljujem Bogu za ovo poslanje

i nadam se da ćemo ga ispuniti uz njegovu pomoć, baš onako kako je on to zamislio. Mnoge su potrebe i stoga se preporučamo u vaše molitve i svaku drugu pomoć, sve nas i sve njih. Srdačan vam pozdrav iz prelijepe Afrike i *webare* (hvala).

175 godina djeca pomažu djeci

Povodom Dana svetog Djetinjstva, koji se slavi 6. siječnja, na svetkovinu Sveta tri kralja, razgovarali smo sa s. Robertom Tremarelli, koja je u listopadu 2017. u Rimu imenovana glavnom tajnicom Papinskoga misijskog djela svetog Djetinjstva.

? Kad ste postali glavna tajnica Papinskoga misijskog djela sv. Djetinjstva i čime ste se prije bavili?

! Pripadam maloj kongregaciji Misionarke služavke Presvetog Sakramenta. Naša je karizma animacija i suradnja sa svim misijama i misionarima. Moja je nova služba započela početkom listopada prošle godine, kad sam preuzela službu od Baptistine Ralamboarison, a ranije sam radila na sjeveru Italije u školi i u župi s obiteljima.

Misije – stil života

? Koliko su važne misije u Crkvi i kako misijska animacija djece pomaže Crkvi i svijetu?

! U Djelu sv. Djetinjstva rađa se novi način evangelizacije, koji se usredotočuje na milost krštenja, iz koje proizlazi misijska zadaća svakog kršćanina. Prvi put u Crkvi djeca su postala aktivni sudionici evangelizacije, protagonisti pastoralne skrbi, u svojoj jednostavnosti i poniznosti. Djelo je potaknulo europsku dje-

cu da uvide potrebe druge djece, s novom dimenzijom misijske svijesti: usaditi pogled i misijsko srce od najranijeg djetinjstva. Danas je Djelo sv. Djetinjstva ukorijenjeno u više od 150 zemalja. Posredstvom Glavnog tajništva, koje ima sjedište u Rimu, darovima prikupljenim u svim dijelovima svijeta Papinska misijska djela podupiru tisuće projekata solidarnosti, koji pomažu djeci na pet kontinenata, s ciljem pružanja potrebnih alata da budu u mogućnosti živjeti život na dostojanstven način, i tjelesni i duhovni.

? Koji su najveći problemi i zadatci djece u svijetu?

! Smatram da prvo treba upoznati Isusa. Naime dijete koje je upoznalo Isusa Krista može pomoći drugima da žive poput Malog Isusa. Tako, ako dijete postane Isusov prijatelj, ono svoje prijatelje može povezati s Isusom. Nije to lako činiti danas jer mnoga djeca nisu ništa čula o Isusu. Mnogi roditelji ne govore o Isusu, Crkvi i misijama. Mislim da je važno da najmlađi znaju tko su mi-

sionari, svjedoci misije, ali i da oni mogu postati misionari u svojim obiteljima, školama i među prijateljima. Oni ne trebaju činiti velike stvari da bi to ostvarili – da bi djeca postala miroljubiva, radosna i milosrdna te mališani koji traže druge koji su usamljeni i bolesni, koje su drugi zaboravili.

Djeca su naša sadašnjost

? Kako današnja djeca i mladi pomažu misije i kako mogu postati dio misijske animacije?

! Govoreći o Papinskim misijskim djelima i Djelu svetog Djetinjstva, mislim da je važno istaknuti da misije počinju s djecom. Ako djeca od djetinjstva uče da se trebaju brinuti o drugima, ona će u odrasloj dobi znati da se moraju skrbiti o drugima. Budući da ove godine slavimo 175 godina Djela sv. Djetinjstva, valja istaknuti da to društvo već dugo nastoji učiti djecu po dru- goj djeci da spasenje dolazi od Isusa. Djeca su naša budućnost, ali i naša

sadašnjost. Naša je dužnost da im pomognemo da dožive radost, molitvu i dijeljenje, čak i u teškim trenucima. To se čini po raznim misijskim programima i animaciji koje pojedine zemlje pripremaju tijekom cijele godine. Sva djeca u svijetu pozvana su da se ugrade u Djelo svojom molitvom, žrtvom, prijedlogom ili poticajom..

Možete li nam predstaviti neke od projekata Djela sv. Djetinjstva?

Tijekom godine u Vatikan pristiže dosta projekata u kojima nas mole za pomoć djeci u misijskim zemljama. Većina važnih problema danas se odnosi na to da mnoga djeca nemaju dovoljno hrane i vode. Mališani moraju satima pješati da bi stigli do škole ili bolnice. Sada postoje neki novi izazovi u svijetu vezani za migracije i međureligijski dijalog. Djelo svetog Djetinjstva nudi djeci razne aktivnosti. To je prvi korak u dijalogu s odraslima, jer obitelj sluša i sudjeluje u misijskim aktivnostima. Čak i ako oni nisu kršćani, njihova djeca sudjeluju. To je put za promoviranje bratstva i humanosti među njima. Mi smo katolici, mi vjerujemo da su svaka žena, dijete i muškarac načinjeni na sliku Božju i da svi zaslužuju našu pomoć.

Djelo sv. Djetinjstva posredstvom Fonda solidarnosti za potrebitu djecu svijeta pomaže oko 20 milijuna djece u svijetu, u više od 2834 projekta koji su bili financirani tijekom prošle godine. Ti projekti nastoje osigurati dostojanstven život i prava djece.

Djeca pomažu djeci

Gdje je Djelo sv. Djetinjstva najrazvijenije?

Na to je pitanje teško odgovoriti. U Španjolskoj, Francuskoj, Italiji i nekim drugim europskim zemljama ono se usredotočuje na neke događaje kao što su Svjetski dan misija ili Dan sv. Djetinjstva. Hrvatska i Bosna i Hercegovina rade izvrsne stvari i sve veći broj djece kod vas postaju mali misionari.

Možda je po broju razvijenije u misijskim zemljama Afrike, Južne Amerike i Azije, jer je Djelo sv. Djetinjstva jedno od rijetkih koje daje prijedloge za animaciju djece. To su projekti koji se održavaju tijekom cijele godi-

ne. Na redovitim susretima djecu se potiče na misijsko djelovanje, a osim toga dobivaju subvencije za svoje projekte. Ali djeca u tim zemljama žele i nastoje pridonijeti univerzalnom fondu solidarnosti. Naprimjer, u Kongu postoji biskupija u kojoj su djeca prikupila donaciju za pomoć misijama koja ne izgleda vrlo velika, ali proporcionalno je mnogo veća od onih koje prikupljamo u zapadnim zemljama. I to je cilj, da djeca žele pomoći drugoj djeci onime što imaju i čime mogu, bez obzira na to koliko to malo ili veliko bilo.

Svaka zemlja ima svoje specifične misijske aktivnosti. Možete li nam reći neke specifičnosti pojedinih zemalja?

Djelo svetog Djetinjstva razvijeno je na različite načine u pojedinim zemljama. Primjerice, u Latinskoj Americi to je vrlo velika institucija, koja je veoma važna za djecu, misionare i misiju te formaciju.

U Africi u nekim zemljama Djelo sv. Djetinjstva predstavlja jedino mjesto gdje mališani mogu susresti jedni druge da bi sudjelovali u nekim radostima i aktivnostima. U nekim europskim zemljama ono je vrlo razvijeno te svaka zemlja ima svoje posebnosti glede djelovanja. U nekim zemljama vrlo je razvijena akcija pjevača Betlehemske zvijezde, u kojoj tisuće djece idu u posjet obiteljima obučene kao sveta Tri kralja te pjesmom i recitacijom mole za pomoć svojim vršnjacima u misijskim zemljama. Svima je cilj jednak da, kao što geslo kaže, djeca pomažu djeci. Mislim da je jedna od najvažnijih potreba Djela sv. Djetinjstva danas da se ugradi u sve aspekte pastoralne Crkve, da bi povežalo obitelj, školu i druge s Crkvom. Mi svi trebamo raditi skupa. To je okružje gdje djeca žive.

Od 2004. u Bosni i Hercegovini, a od 2005. godine i u Hrvatskoj slavi se Dan sv. Djetinjstva. Kako je nastao taj poseban dan?

Dan svetog Djetinjstva nastao je s ciljem da na određeni dan

tijekom godine djeca u svim zemljama svijeta budu uključena u misijsku animaciju na poseban način. Slavi se sa željom da u djeci njeguje misionarski duh pozornosti prema drugoj djeci, po molitvi, darovima i dijeljenju. Papa Pio XI. potaknuo je na obilježavanje tog dana upravo da se više pozornosti posveti Papinskomu misijskom djelu svetog Djetinjstva. Djelo se temelji na primjeru Isusa Krista, koji u središte stavlja upravo one malene i nastoji se pobrinuti da se djeca nauče dijeliti od svoje najranije dobi. Djeca su stoljećima bila samo primatelji pozornosti; ovdje oni postaju subjekt te sama mogu pridonijeti drugima. Iznenada djeca postaju uvjereni i odlučni suradnici u misijskom poslanju Crkve. Na taj način odgajamo djecu u misijskom poslanju, da budu pozorna prema potrebama drugih.

Razgovarala: Ines Sosa Meštrović

Pastoral mladih – pastoral zvanja

Da mlade osobe, posebno u Južnoj Americi, slijede primjer Marije i odazovu se Gospodinovu pozivu da svijetu prenesu radost evanđelja

Piše vlč. Pero Jurčević,
ravnatelj PMD-a
Gospićko-sinjske biskupije

Jedan od najvažnijih, ali i najzah-
tjevnijih pasterala upravo je pastoral
mladih.

Mladi su u današnjem svijetu pod-
ložni različitim utjecajima, posebno
medija i društvenih mreža, koji
promoviraju jedan egoistični (*selfie*),
materijalistički (potrošački) i hedoni-
stički (uživalački) mentalitet. Važnije
je „imati“ (što više „materijalnoga“ ili
„markiranoga“), a ne „biti“ (što više čov-
jek ili „bogat“ duhovnim vrijednosti-
ma). Da bi mladi postali zrele i odgo-
vorne osobe, potrebna im je podrška
cijelog društva; najprije njihovih obite-
lji, a onda Crkve i odgojno-obrazovnih
ustanova. Sam Isus ukazuje na važnost
odnosa već prema djeci: „Pustite dje-
cu k meni, takvih je kraljevstvo nebe-
sko.“ Mnogi znanstvenici tvrde da na
razvoj čovjeka najviše utjecaja imaju
njegove prve tri godine života (k tomu
računajući i vrijeme od začeca pa do
rođenja djeteta). Pastoral mladih usko
je povezan uz pastoral obitelji, koje su
temeljna jedinica društva, a tako i Cr-
kve („obitelj – crkva u malom“).

Iz tog možemo zaključiti da cijelo
društvo treba posebnu pozornost i po-
moć (u svakom smislu) davati obitelji-
ma te pravilnu odgoju djece i mladih.

Pastoral mladih je ujedno i pasto-
ral (duhovnih) zvanja, jer mladi svoje
zvanje prepoznaju i odluče se za njega
posredništvom drugih (uz nečiju po-
moć). U tome možemo uočiti veliku
i odgovornu ulogu Crkve, tj. crkvenih
službenika i vjernika laika.

Južna Amerika

Kada pomislimo na Južnu Ameriku
kao kontinent, to nas asocira na nega-
tivne pojave kao što su kolonijalizam,
ratovi, pobune, nasilja, siromaštvo,
kriminal... To su sve strašne posljedice
nepravda koje su protivne dostojanstvu
ljudskog života. Teško je i zamisliti ka-
kve posljedice ostavljaju takve pojave
na cijelo društvo, na obitelji, a posebno
na djecu, koja su najnezaštićenija.

Kako onima koji su prošli (ili još uvi-
jek prolaze) takve strahote pomoći?

Uz molitvu za Božju pomoć kod
teških trauma svakomu takvu čovjeku
najviše pomaže (djelotvorna) ljubav. To
najlakše uočavamo na primjeru naših
misionara i misionarki, koji se žrtvuju,
na svaki način pomažu i dijele sudbinu
tih ljudi, onih koji su „najmanji“ („Što
učinite jednom od onih najmanjih,
meni učinite.“). Mnogi od njih su se
takvim životom posvetili i proglašeni su
od Crkve svetima. Djelotvorna ljubav
pomaže svakomu čovjeku, a najviše
najpotrebnijima i otvara još više srce
za Božju ljubav, koja se očituje po žrtvi
(darivanje cijelog sebe) i patnji za i zbog
drugoga.

Marija kao uzor „odaziva na Božji poziv“

Kada Marija po anđelu Gabrijelu
dobiva Božji poziv da postane Majkom
Sina Božjega, najprije razmišlja i propi-
tuje u svjetlu Božje riječi: „Kako će to
biti...?“ A kada dobije odgovor, spre-

mno se na njega odaziva: „Evo služ-
benice Gospodnje. Neka mi bude po
riječi tvojoj.“

Važno je Marijino duhovno stanje
(čistoća srca), promišljanje, poznavan-
je Božje riječi i spremnost na služenje
(sebedarje) Bogu. Marija pristaje biti
majkom Isusovom sve do najtežih tren-
nutaka, do smrti na križu, kada prima
Sinovo beživotno tijelo („I tebi će mač
boli probosti srce.“).

„Mladi za mlade“

Mladi ljudi (općenito), za razliku od
starijih, po uzoru na Mariju, imaju veli-
ke ideale u životu, puni su entuzijazma
i energije, žele postići nešto veliko u
životu (ne mire se s osrednjošću); zbog
toga ih je važno u tom podržati, pravil-
no usmjeriti i dati im primjer (vlastitog
života). Na taj način mogu se oduševiti
za duhovni poziv služenja kamo ih već
Bog pošalje. U duhovnome ili drugom
pozivu mladi ljudi najviše mogu pomoći
mladima koji su proživjeli teške tra-
ume ili su u teškim životnim situacija-
ma, jer ih najbolje razumiju. Oni su već
sami po sebi puni poleta i radosti, a još
kad su otvoreni Božjoj ljubavi i milosti,
mogu gdje god se nađu širiti radost
evanđelja svim ljudima.

Mogu širiti radost one ljubavi
prema svakomu čovjeku koju je naš
Gospodin Isus dokazao i pokazao
svojom smrću na križu radi otkuplje-
nja cijelog čovječanstva od grijeha, a
s njime kao suotkupiteljica i njegova i
naša Majka Marija.

U Vatikanu predstavljen Izvanredni mjesec misija

Tiskovnom uredu Svete Stolice u Vatikanu u petak, 30. studenoga 2018. održana je konferencija za novinare na kojoj je predstavljen Izvanredni mjesec misija koji će se slaviti u listopadu 2019. godine, koji je papa Franjo proglasio na stotu godišnjicu proglašenja apostolskog pisma "Maximum illud" Benedikta XV.

Na konferenciji su sudjelovali prefekt Kongregacije za evangelizaciju naroda kardinal Fernando Filoni, zatim mons. Giampietro Dal Toso, predsjednik Papinskih misijskih djela i pridruženi tajnik Kongregacije za evangelizaciju naroda, te o. Fabrizio Meroni, generalni tajnik Papinske misijske zajednice (PUM) i direktor Međunarodnog centra

za misijsku animaciju (CIAM) i direktor Agencije Fides.

U pismu upućenom kardinalu Fernandu Filoniju, prefektu Kongregacije za evangelizaciju naroda – u okviru koje djeluju i Papinska misijska djela – Papa je proglasio da će mjesec listopad 2019. biti Izvanredni mjesec misija za cijelu Crkvu, u povodu stogodišnjice proglašenja apostolskog pisma Maximum illud, kojim je papa Benedikt XV. htio dati novi poticaj za misijsku djelatnost Crkve.

U apostolskom pismu Maksimum illud, piše Papa u svom pismu objavljenom na Svjetski dan misija 22. listopada, pozvalo se na nadilaženje državnih granica i svjedočenje, proročkim duhom i evandeoskom

hrabrošću, Božje spasiteljske volje kroz univerzalnu misiju Crkve. Neka približavanje stote obljetnice toga pisma služi kao poticaj za svladavanje opetovane napasti koja vrebava ispod svakog oblika zatvorenosti Crkve u sebe samu, autoreferencijalnog zatvaranja u vlastite sigurne granice, svakog oblika pastoralnog pesimizma i besplodne nostalgije za prošlošću, i da se, namjesto toga, otvorimo radosnoj novosti evanđelja. I u ovim našim vremenima, razdiranim ratnim

tragedijama i ugroženim žalosnim htijenjem za naglašavanjem razlika i poticanjem sukoba, neka se Radosna vijest da u Isusu oprost pobjeđuje grijeh, život pobjeđuje smrt i ljubav pobjeđuje strah pronosi svima s obnovljenim žarom i ulije povjerenje i nadu, navodi se u Papinom pismu. (missio.ba/ika).

(missio.ba/ika)

Sveti Franjo Ksaverski – najpoznatiji kršćanski misionar

Franjo Ksaverski rođen je u dvorcu Xavier, u Kraljevini Navari, 1506. godine. Nakon osnovnog školovanja u domovini svoj je životni poziv ostvario u crkvenoj službi. Kao mladić u rujnu 1525. godine otišao je na Sveučilište Sorbonu u Parizu i nastanio se u Kolegiju sv. Barbare.

Nakon četiri godine studija stekao je akademski stupanj doktora i počeo sanjariti o bogatoj karijeri unutar crkvenih krugova. Međutim njegov sudrug sa studija Ignacije Loyola, kasniji osnivač Družbe Isusove, privukao ga je k sebi. Prepoznao je u Franjinu razmišljanju udaljevanje od evandeoskih ideala siromaštva i poniznosti te mu je često ponavljao riječi iz evanđelja: „Što koristi čovjeku, ako dobije cijeli svijet, a izgubi svoj život?“ (Mk 8, 36) Te riječi s vremenom su, zajedno s uvidanjem sablažnjiva ponašanja mnogih stude-

nata i nekih profesora, pale na plodno tlo te je u Franji porasla istinska želja da postane Božji službenik koji će svojim žarom širiti radost evandeoske istine.

U kapeli Svetih mučenika na Montmartreu dao je zavjet da će hodočastiti u Svetu Zemlju te se posvetiti životu u siromaštvu i svetoj čistoći.

Nakon osnivanja Družbe Isusove Ignacije Loyola, kao general reda, poslao je Franju Ksaverskoga u misije. Na molbu portugalskog kralja Iwana III., poslao ga je kao misionara u Indiju. Od 1542. godine djelovao je u Indiji, a 1549. odlazi u Japan i ondje djeluje do 1551. godine. U Japanu postavlja temelje Crkve. Nakon deset godina misijskog djelovanja, utemeljivši mnoge kršćanske zajednice, vratio se 1552. god. u Gou, s nakanom da ubrzo nakon toga ode u Kinu. Pokušao je uči u nju, ali nije uspio.

Dobio je upalu pluća i umro 3. prosinca 1552. godine, nadomak kineske granice. Po žaru i sposobnostima svetog Franju uspoređuju sa svetim Pavlom, odnosno za njega se kaže da je prvi misionar u suvremenom smislu.

pa je stoga razumljivo da ga se štuje kao zaštitnika misija.

Kao misionar, sveti Franjo je razumio značenje inkulturacije, odnosno djelovao je na način da je u potpunosti poštovao jezik i kulturu naroda kojemu je naviještao rassetoga i uskrslog Krista. Kažu da je sa sobom nosio samo tri knjige: molitvenik iz kojeg je molio, *Sveto pismo* i *De institutione bene vivendi* (Životopisi svetaca), djelo koje je napisao naš Marko Marulić. Njegov način rada i misijskog

djelovanja proučavali su i slijedili ne samo katolici, nego i evangelici. Papa Grgur XV. 1622. godine proglasio ga je svetim, zajedno s Ignacijem, osnivačem isusovačkog reda.

Osim što je zaštitnik misija i misionara, štuje ga se i kao zaštitnika od različitih epidemija, turizma i moreplovača, a s obzirom na područja njegova misijskog djelovanja, razumljivo je da je i zaštitnik Indije, Japana, Kine, Australije i Novog Zelanda. Po njemu su naslovljene i mnoge crkve i kapele, a

kod nas je najpoznatije zagrebačko naselje Ksaver, koje je dobilo svoj naziv po isusovačkom prošteništu posvećenu svetomu Franji Ksaverskomu. Zanimljiv je povijesni podatak da je grad Zagreb, zbog velike zahvalnosti i čudesnih uslišanja mnogima u nevolji, svetog Franju Ksaverskoga proglasio svojim zaštitnikom 1762. godine, gotovo 230 godina prije Majke Božje od Kamenitih Vrata, koju je zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić proglasio zaštitnicom Zagreba 31. svibnja 1991. godine.

175 godina Djela svetog Djetinjstva i materijali za misijsku animaciju djece

mažu jedni drugima i mole jedni za druge. Djeca iz više od 150 zemalja otkrivaju jedni druge i trude se molitvom i materijalnim darovima pomoći da Božja ljubav ugrije svako srce, osobito ona kojima je to najpotrebnije. Djelo svetog Djetinjstva ponudilo je novi stil misijske animacije – najmlađi djeluju u duhu misijske naravi Crkve, u kojoj je svaki krštenik pozvan pronositi Isusovu radosnu vijest u svojem životu. Djeca su po Djelu svetog Djetinjstva postala aktivni subjekti i veliki promotori vjere i dobrote. Svake godine posredstvom Djela pomognu oko 20 milijuna svojih vršnjaka, koji žive u misijskim zemljama Afrike, Azije, Južne Amerike, Oceanije i Europe.

Dijete je u Isusovu srcu već dvije tisuće godina, a Dan svetog Djetinjstva slavi se na Bogojavljenje, 6. siječnja. Djelo svetog Djetinjstva službeno je nastalo 9. svibnja 1843., kad je biskup mons. Charles de Forbin-Janson pokrenuo akciju među malim Parižanima, koji su se zdušno odazvali njegovu pozivu da za djecu Kine izmole *Zdravo Marijo* i svakog mjeseca daruju jedan novčić za njihove potrebe, a Djelo svetog Djetinjstva dobilo je geslo, koje je i cilj toga velikog pokreta: „Djeca pomažu djeci“.

Danas se milijuni djece informiraju o životu druge djece i njihovih crkava, po-

Pomoć se realizira u mnoštvu projekata – samo u 2017. financirano ih je 2834 posredstvom Fonda solidarnosti za potrebitu djecu svijeta, a svaki taj pothvat znak je uspješne misijske animacije. Djelo svetog Djetinjstva uči djecu o potrebama djece iz drugih krajeva svijeta i potiče

ih na solidarnost te ljubav za misije. Doznajući za nevolje svojih vršnjaka, djeca odrastaju sa spoznajom o potrebama i problemima svojih najbližih, kao i nepoznatih ljudi kojima treba pomoći, najprije molitvom. Moleći svakodnevno, djeca odrastaju u misijskoj svijesti, koja će ih pratiti cijeli život, oplemeniti ih i usmjeriti na Boga. Za dobro se često treba i žrtvovati, a sudjelujući u projektima

Djela svetog Djetinjstva, djeca uče da žrtva za druge donosi velike plodove. Mada su njihove žrtve u očima svijeta malene i jednostavne, mnogo znače siromašnom djetetu u misijskim zemljama. Predivna je spoznaja da maleni svojim duhovnim i materijalnim darivanjem svjedoče Boga! Papinska misijska djela Hrvatske i Bosne i Hercegovine i ove su godine pripremila materijale za misijsku animaciju djece. Svetkovina Bogojavljenja posvećena je Papinskomu misijskom djelu svetog Djetinjstva, što slavi cijela Crkva. Djelo pomaže izgradnu škola, sirotišta i bolnica diljem svijeta, sudjeluje u različitim dječjim duhovnim projektima u župama i pomaže dječje pokrete u

misijskim krajevima. Dostupni materijali osim priče o Djelu svetog Djetinjstva donose prilog o pjevačima Betlehemske zvijezde, prigodnu meditaciju, radionicu za djecu predškolske dobi, kreativnu radionicu, igrokaz te prijedlog homilije i molitvu vjernika za Dan Djela svetog Djetinjstva.

Usto, da bi djeca što bolje upoznala svijet, tu je i priča o životu dječaka Kevina sa Salomonskih Otoka. Na taj način djeca mogu upoznati daleke otoke na kojima djeluju misionarke Družbe sestara milosrdnica sv. Vinke Paulskoga, a pripremljena je i karta Salomonskih Otoka sa zanimljivostima o toj otočnoj zemlji. Župne zajednice ili škole mogu dodatno naručiti misijske kutije i misijske narukvice i na takav način poticati djecu da daruju njihov dar za vršnjake u misijama. Svi materijali dostupni su također na mrežnim stranicama Papinskih misijskih djela Hrvatske i Bosne i Hercegovine

(www.misije.hr)
(www.missio.ba)

Zahvalnica misijskoj volonterki godine

Papinska misijska djela ustanova je Katoličke crkve koja pomaže djelovanje misionara u misijskim zemljama diljem svijeta. Osim za širenje evanđelja i kršćanstva misionari se brinu za djecu i odrasle koji trpe od neishranjenosti i gladi, započinju opismenjavanje i otvaraju škole, brinu se za zdravstvenu zaštitu, uče ljude obrađivati zemlju na napredniji način i potiču cjelokupni napredak jednostavnih i siromašnih domaćih ljudi. Propovijedanje evanđelja treba biti uvijek praćeno brigom za različite ljudske potrebe, da bi ljudi u kršćanima prepoznali istinske Isusove učenike kojima se i sami žele pridružiti! Bogu hvala i kod nas ima misionara!

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana volontera nacionalni

ravnatelj Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj vlč. Antun Štefan proglasio je Nikolinu Verbić misijskom volonterkom 2018. godine.

To imenovanje zahvala je Nikolini na dobroti i ljubavi koju je pružila sudjelovanjem u različitim misijskim aktivnostima. U ime PMD-a vlč. Štefan zaželio je Nikolini obilje Božjeg blagoslova i da njezin primjer bude poticaj i poziv mladima da se uključe u misijski pastoral i tako daruju svoj prinos širenju evanđelja u Hrvatskoj. Istaknuo je i da su misijski volonteri pravi misionari, jer, ako i nisu otputovali daleko, oni svojim trudom i zalaganjem čine velike stvari, koje ostaju

zapisane u vječnosti. „Odlazak u daleke krajeve počinje prvim korakom u svojoj okolini“, istaknuo je vlč. Štefan. Djelo ljubavi učinjeno prema bližnjemu, potvrda je naše ljubavi prema Bogu i Nikolina to dobro zna te stoga punog srca u skromnosti poručuje: „Dio sam misijskog kruga.“ Dodatnu radost pružila je činjenica da Nikolina 5. prosinca slavi svoj rođendan te će ovo rođendansko iznenađenje zauvijek pamtiti.

Vino za bunare i pitku vodu

Posredstvom Ivana Štironje, župnika i upravitelja svetišta i Župe Presvetog Srca Isusova Studenci i bivšega nacionalnog ravnatelja PMD-a u BiH, Franjo Stojić iz Cerna (Ljubuški), sa svojim prijateljima iz obitelji Buljan, Vlaho, Čorić, Beljo, Nikolić i Stojić iz Gornjega Velikog Ograđenika, prikupio je i donirao za misije gotovo 250 litara vina i domaće hercegovačke loze. Novčana protivrijednost tih pića bit

će namijenjena za drugo dragocjeno piće, koje u Africi život znači, za iskapanje bunara i pitku vodu. Kaže sv. Pavao da je ljubav domišljata. Iz dana u dan to se potvrđuje, jer misije žive od ljubavi. To su pokazali i ovim zanimljivim i nesebičnim darom gospodin Stojić i njegovi prijatelji.

Vino se spominje u najstarijim biblijskim vremenima kao simbol rada i kao nešto što razveseljuje srce čovječe. I ovaj dar

ljubavi obradovat će mnoge u misijama. To je i poruka svima nama da svojim radom i odricanjem, na različite načine, možemo pomoći potrebitima i olakšati im život. Malo dosjetljivosti i suosjećajnosti čini čuda. U svojem hva-

lospjevu ljubavi sv. Pavao kaže da je „ljubav dosjetljiva, velikodušna je ljubav i nikad ne prestaje“ (usp. 1 Kor 13, 1 – 13), a Isus dodaje: „po djelima ćete ih njihovim prepoznati“ (Mt 7, 20).

PMD BiH

Misijska akcija sestara milosrdnica u Župi uznesenja BDM u Uskoplju

Na svetkovinu Krista Kralja i posljednju nedjelju vremena kroz godinu sestre milosrdnice Provincije Majke Divne Sarajevo, sa svojom provincijskom poglavaricom s. M. Julijanom Djaković, Udrugom sv. Vinka,

Marijanskom vinkovskom mladeži i volonterima, organizirale su šestu po redu misijsku akciju u Župi Uskoplje. U spremnosti i otvorenosti za duhovna i tjelesna djela ljubavi i milosrđa župnika fra Vinka Markovića,

njegove redovničke subraće te redovnica kćeri milosrđa, koje djeluju u župi, dobili smo prigodu ponuditi župljanima rukotvorine, uglavnom s adventskim i božićnim simbolima. Cilj te akcije bio je sudjelovanje i

karitativan angažman na pružanju osobnoga i zajedničkog prinosu sestrama milosrdnicama misionarkama koje žive i rade u siromašnim četvrtima Paragvaja i na Salomonskim Otocima. Za tu prigodu došla je iz Zagreba s. M. Stjepanka Pavić, članica Generalne uprave, koja je 40-ak

godina kao misionarka djelovala u Južnoj Americi. Prisutnim vjernicima pokušala je približiti milosrdničko poslanje i potrebe misija. Dobromu Bogu, župniku fra Vinku, velikodušnim župljanima i svima koji su nesebičnim srcem dali svoj prinos za to plemenito djelo od srca zahvaljuju sestre milosrdnice.

Mali misionari pišu velikim misionarima

Mnogi će za pisanje pisma reći da je to u današnje vrijeme staromodan način komunikacije. Komunikaciju smo, kao i mnoge druge aktivnosti, prebacili na digitalno područje, pa teško da ćemo u poštanskom sandučiću pronaći što drugo osim računa i reklamnih materijala. Međutim mi smo odlučili iznenaditi misionare te su školarci iz različitih škola i

župa napisali pisma misionarima, kao čestitku i poruku za radostan početak nove godine. Pismo ima posebnu vrijednost jer predstavlja pravo malo umjetničko djelo crteža i riječi, u kojima možemo osjetiti srce djeteta koje pismo šalje. Sigurni smo da će se misionarima pisma svidjeti, a htjeli bismo da to bude poticaj i drugim školarcima da ih češće pišu.

Misijski kalendari za 2019. godinu

Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini pripremile su misijski dvanaest listni stolni kalendar za 2019. godinu.

Na kalendarima se nalaze mjesečne nakane Apostolata molitve i fotografije s motivima krajeva iz cijelog svijeta, te slike svetaca i blaženika. Kalendar prate sve važne dane tijekom godine, a posebno misijske: spomendane zaštitnika misija, Svjetski dan misija, Nedjelja sv. Kristofora – akcija MIVA, Dan djela sv. Djetinjstva, dane održavanja susreta misionara i misionarki, itd. Kalendarima se želi pratiti služenje misionara u dalekim i siromašnim zemljama u kojima je Crkva još mlada te joj je još uvijek potrebna i naša podrška.

Misijsku krunicu osmislio je sluga Božji Fulton Sheen, ravnatelj PMD-a Amerike, u želji da molitvom krunice zagrlimo cijeli svijet.

MIŠKA
KURJE GANGES

Spašavamo nasip

Ovaj put nije bilo samo »niz Ganges«, nego smo skoro mi i cijeli Bošonti otišli – u Ganges. Baš poslije ponoći, kad je plima iz Bengalskog zaljeva dosegla najveću visinu, na našoj bošontskoj rijeci popustio je nasip, pola sata hoda od naše misijske postaje. Nasipi su tu od blata, pa kad na jednome mjestu puknu, za koji sat selo za selom je pod slanom vodom.

Kad sam prispio na mjesto nesreće, već je kojih tisuću ljudi trčalo naokolo noseći zemlju, granje stabala, rogožine iz svojih koliba, jednom riječju: što su god mogli dohvatiti. Srce me uistinu zaboljelo. Preda mnom je krasno selo već napola uništeno, ljudi gladni i iscrpljeni od dugog rada, plaču, jer će im eto sve otići u rijeku.

Pred žetvu riže najteži su dani. Jedva u kojoj kolibi ima hrane. Polja zasađena rižom samo da ne dozrele, i onda ova slana voda, kao kakva ukleta ruka, sve im želi uništiti.

Hvala dragom Bogu da sam na vrijeme došao. Ljudi su od očaja i bojazni htjeli uteći. Kad su me ugledali na bošontskom nasipu, podigli su jadni ruke, moleći za pomoć.

Ja sam si kroz vodu i blato prokrio put do prvih kuća. Povikao sam im: »Ne bojte se, dragi Bog je s nama. Samo junački na posao!« Premda su se jedva držali na nogama od gladi i umora, svi su kao jedan povikali: »Bog će pomoći! Na posao!«

I vjerujte mi da smo radili! I mala su dječica došla iz sela. U poplavljenim poljima smo kopali zemlju i tisuće je ruku bacalo to blato na novi nasip. Do podne moramo svršiti, jer će nadoći nova plima. Počela je kiša. Istina, bili smo već skroz mokri, kiša je udarala u lice, i bilo je teško raditi.

Stare kuće padaju. Ima na tisuće zmija, miševa i mrava. A kako samo ti mravi grizu... Međutim, nema vremena da se na te malenkosti obaziremo. Nasip je najslabiji na južnoj strani sela. Narezali smo bambusa i njime nastojali učvrstiti taj dio. Starica Horidasi plače i nosi svoga malog unuka, jedan pokrivač i nešto starog odijela. To je eto, što još ima. Koliba joj je već otišla. K sebi su je uzeli dobri ljudi, oni će joj paziti i na malog unuka.

Ne bojte se, Bog će pomoći!

Odjednom kao da je pala bomba, iz svih grla podiže se krik: »Band bhenge dače! – Nasip puca!« Bila

je istina. Baš uz Horidasinu kolibicu srušio se dio nasipa.

Nisam nikada u životu vidio toliku ljubav prema zemlji, prema rođenoj grudi, kao ovdje. Kao ranjeni junaci, koji zadnju kap krvi daju za domovinu, zaletjelo se oko stotinu mladića prema nasipu. Zagrlivši jedan drugoga, prsa uz prsa, napraviše živi nasip

da zaustave slanu vodu te spase sebe i svoje drago selo. Blagoslovio sam ih od svega srca, te mlade junake, te ljubitelje svoje rođene grude.

Radili smo dva dana i dvije noći, dok napokon nismo uspjeli napraviti jedan privremeni nasip. Otišlo je mnogo zemlje, mnoga su polja sasvim uništena, no hvala dragom

Bogu, velik dio ipak je spašen. Ja sam odmah obišao okolo, da skupim nešto hrane i odijela za sirotinju, pa sam prilično toga dobio. A i vašoj ljubavi preporučam te jadnike, osobito one kojima su i kolibice srušene. Ja sam imao nešto američkog mlijeka u prahu, pa sam im podijelio tu prvu pomoć.

Svjedočanstvo o radu i djelu oca Gabrića

U Pastoralnom centru „Otac Ante Gabrić“ u Metkoviću u petak 23. studenoga na večernjoj misi, koju je predvodio župnik i neretvanski dekan Davor Bilandžić, uz domaće svećenike, u koncelecijaciji su bili i svećenici iz Indije, o. Sylvester Xavier i o. Boidya Prolay, koji su nakon mise svjedočili o radu i djelu oca Gabrića te o posljednjim trenucima njegova života.

Sylvester Xavier iz Kolkate bio je kapelan o. Gabrića u Maria Polliju i na njegovim rukama je umro. U zadnjem periodu života oca Ante Gabrića

o. Sylvester imao je čast biti s njim i osvjedočiti se o njegovoj svetosti. Otac Sylvester priča: „Dana 19. listopada 1988., točno u ponoć, o. Gabrić došao je u moju sobu i zamolio me za pomoć. Imao je strašne bolove u predjelu trbuha. Pobrino sam se za njega i plegao ga u krevet, jer više nije mogao sam. Iznenađujuće, ponovno se digao iz kreveta, potpuno sam, otišao do umivaonika te oprao lice. Kad sam pomislio da je bolje, da mu je bol prošla, on je izgovorio rečenicu: «Oče Sylvestre, Isus me zove i mislim da bih trebao poći.» Budući

da sam bio svećenik, pitao sam ga želi li ispovijed i bolesničko pomazanje, a on je pristao. Nismo mogli tu noć zvati liječnika, jer svi liječnici su ili bili daleko, ili su se bojali doći. Predložio sam da ga odvedemo u Kolkatu, gdje će imati bolji medicinski tretman i gdje će mu se pružiti bolja njega. Pristao je, ali prije nego što smo ušli u vozilo hitne pomoći, okrenuo se da po posljednji put vidi ljude kojima je propovijedao Božju riječ i rekao im: «Idite i naviještajte svima ljubav Božju, širite evanđelje i širite ljubav jedni među drugima.» Na

kraju ih je blagoslovio i potom ušao u vozilo. Budući da su ceste loše, vozilo se moglo kretati jedva desetak kilometara na sat. Dok smo se tako vozili, zamolio me da mu dam vode. I nakon toga, dok sam prinosio žlicu prema njegovim ustima, sklopio je oči. Po želji oca Gabrića, pokopan je iza crkve u Maria Polliju, s komadićem hrvatske zemlje i bočicom jadranskoga mora. Na njegovu posljednjem ispraćaju bili su svi – i muslimani, i hindui, i katolici. Istina, bio je Hrvat, ali je bio i jedan od nas.“

Alžirski mučenici

U subotu 8. prosinca 2018. godine, tijekom svete mise koja je slavljena u svetištu *Santa Cruz* u Oranu, u Alžiru, Pierre Claverie, nekadašnji biskup Orana i 18 drugih, redovnika i redovnica, proglašeni su blaženima. Svi su oni ubijeni između 1994. i 1996. godine, za vrijeme građanskog rata, zato jer su ostali vjerni Isusu i Crkvi, i svojim alžirskim prijateljima i susjedima. Od tih 19 alžirskih mučenika petnaestorica su Francuzi, dvojica Španjolci, jedan Belgijanac i jedan Maltežanin, a iz osam su različitih redovničkih zajednica.

Ovo su imena 19 alžirskih mučenika: Jean Chevillard, Alain

Dieulangard, Charles Deckers, Christian Chessel, Henri Vergès, Paul-Hélène Saint-Raymond, Esther Paniagua Alonso, Caridad Alvarez Martín, Angèle-Marie Littlejohn, Bibiane Leclerc, Odette Prévost, zatim sedmorica braće trapista: Christian de Chergé, Luc Dochier, Paul Favre-Miville, Christophe Lebreton, Michel Fleury, Célestin Ringear i Bruno Lemarchand. Posljednji je mons. Pierre Claverie.

Crkva u Alžiru danas broji nekoliko tisuća vjernika, raspršenih u četiri biskupije: Alžir, Oran, Konstantin-Hipon i Laghouat, i živi svoje poslanje u pretežno muslimanskom svijetu. Crkva je nasljednica velikih sv. Augusti-

na iz Hipona, svetog Ciprijana i Tertulijana. Na njezinu području otac Charles de Foucauld živio je svoje duhovno iskustvo, u Touggourtu je mala sestra Magdalena osnovala 1939. međunarodnu redovničku zajednicu, a otac Voillaum Isusovu malu braću.

Alžirski mučenici bili su učitelji, knjižničari, medicinske sestre, redovnici ili biskupi. Dali su svoj život Kristu i alžirskom narodu, ne zato što su željeli umrijeti, nego, jednostavno, "zato jer se ne napušta prijatelje u patnji", kako je rekao biskup Pierre Claverie.

Vlč. Odilon Singbo

ZA MISIJE I MISIONARE:

Anto (Franjo) Jurić 30 KM * Pizzeria „Don Andjel“ 20 KM * Iz župe Brčko: Kata Brčić 20 KM; Jela Račić 20 KM; Ivan i Slavica Turk 50 KM * Paula

Franjić 36 KM * Ivana Mišić 20 KM * N.N. 300 KM * Dijana Blažević 100 KM * N.N., Neum 60 KM * Luča Anić 100 KM * Župa Belišće 2.250 kn * Župa Popovača 2.000 kn * Nedjeljka Koprivac 50 kn * Župa Runović 50 kn * OŠ Matije Petra Katančića, Valpovo 180 kn * Benediktinski samostan Rab 100 kn * dr. Zvonko Pažin 1.500 kn * Župa Kneginac 1.700 kn * Župa Draž 500 kn * Sestre Dominikanke, Pregrada 1.000 kn * Župa Koprivnički Bregi 300 kn * Župa Ražanac 450 kn * Ana Skupnjak 100 kn * Klara Pošćić Stilin 100 kn * Župa Zemunik 500 kn * Ivan Del Vecchio 150 kn * Župa Belica 8.000 kn * Sestre franjevke, Split 300 kn * Župa sv. Stošije, Biograd 1.000 kn * Ivan Kvrnjaš 100 kn * OŠ Kneginac Gornji 475 kn * Župa Pohoda BDM 100 kn * Cika Mikolić 100 USD * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 EUR + 15 EUR * Obitelj Relja 500 kn * OŠ kraljice Jelene, Solin 400 kn * Marija Grabić 100 kn * Obitelj Majić 1.200 kn * Ivan Pažin 650 kn * Ivana Josipović 100 kn + 100 kn * Tomislav Skroza 200 kn + 200 kn * Tomislav Čubelić 250 kn * Marija i Božo Kostešić 100 kn + 100 kn * Anda Klarić 50 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Zoja Zubčić 50 kn * Goran Šipek 50 kn * Davor Kolundžić 150 kn * Midhad Huskić 50 kn * Dušana Tadić 200 kn * Marija Kurkutović 100 kn * Ivan Dabo 100 kn * Klanjateljice Krvi Kristove 1.000 kn + 1.155 kn * Luka Savin 300 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * Ante Jurićev-Sudac 500 kn * Margita Žagarova 100 kn * Ivica Bradara 150 kn * Dubravka Trgovec 50 kn * Danijel Krizmanić 350 kn * Ivo Marušić 100 kn * Ana Dinarina 100 kn * Vinko Klarić 550 kn * Zdenka Podhraški-Relja 20 kn * Miroslav Fadiga 100 kn * Ante Matković 50 kn + 50 kn * Zoran Bogdanović 1.350 kn * Kristijan Matković 1.200 kn * Anda Klarić 50 kn * Župa Snježne Gospe, Harkanović 1.400 kn * OŠ Mali Lošinj 4.100 kn * Župa Srdoči 500 kn * Zrinka Martinić 200 kn * Zlatko Savin 100 kn * Dragica Radoš 100 kn * Terezija Andročec 50 kn * Branko Topić 100 kn * Ivanka Benjak 100 kn * Misijska zajednica župe Navještenja BDM, V. Gorica 9.200 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn * Josip Barnjak 40 kn * Nada Alfirev 100 kn * Katica Molnar 100 kn * Tanja Augustinović 35 kn * Đuro Tomić 160 kn + 120 kn * Branka Maslač 200 kn * Župa sv. Leopolda Mandića, Koprivnica 1.000 kn * Arsen Traviča 30 kn * Miro Stojanović 30 kn * Marica Čavlina 50 kn * Župa sv. Ivana Krstitelja 120 kn * Josip Faričić 750 kn * Zoran Katušić 300 kn * Svjetlana Stipić 100 kn * Zrinka Jurišaneć 20 kn * Hrvoje Cerovac 300 kn * Vladimir Milavec 50 kn * Andreja Strelac Dučak 50 kn * Marijana Depikolozvane 200 kn * Švenda građenje d.o.o. 5.000 kn * Zdravka Lovrić 50 kn * Marisa Krolo 600 kn * Mladen Martić 50 kn + 50 kn * Matea Vlatković 100 EUR * Ksenija Kopusan 525 kn * Župe Donji Labin i Marcinica 2.450 kn * Župe Labin G., Raša, Sv.Nedelja, Šumber i Sv. Martin 4.060 kn * Željana Bobanović 100 kn * Aleksandar Jazić 70 kn * Tanja Škof 700 kn * Domagoj Vukman 130 kn * Marija Pupić Marijan 100 kn * Nikola Tomkić 250 kn +

250 kn * Hrvoje Višić 80 kn * Elizabeta Grgić 150 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPO TREBITIJE:

Anda Perković 20 EUR * Stanko Mikulić 200 KM * Tonči Zelenika 200 KM * Kristina Mandić 100 KM * Antonija Marjanović 100 KM * Ljiljana Grbešić 100 KM * Ruža Perić 50 KM * N.N., Vogošća 25 KM * Draženka Tole 30 KM * Obitelj pokojne Ane Martinović 100 KM * Ana Martinović, Gramilice 50 KM * Vlač. Ilija Orkić 120 KM * Siniša Skočibušić 50 KM * Ana Antonelli 175 EUR * Matija Knežević 100 EUR * Matilda Labaš 10 kn * I.Š., Pula 50 kn * Silvana Knežević 300 kn * N. N. 200 kn * Zrinka Čale 200 kn * Zdenka Guć 100 kn * Ivica Vrdoljak 50 kn * Željka Vodopija 200 kn * Josip Kordić 100 kn * Sandro Jakopčević 75 kn * Obitelj Rehlićki 100 kn * Veronika Radić 400 kn * Vera Čargonja 300 kn * Blaško Kivić 200 kn + 200 kn * Branko Dragojević 350 kn * Tomislav Skroza 200 kn + 200 kn * Barica Lorenz 50 EUR * Milka Brunec 200 kn + 200 kn * Stjepan Kozeljak 100 kn * N. N. 200 kn * Jadranka Bačić-Katinić 50 kn * Stipe Čizmić 50 kn * Pero Petanjak 100 kn + 100 kn * Roko Srdarović 30 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Učenicima 6-9 razreda O.Š. Žabljak 130 KM * Iz Živinica: Katja i Klara Babić 50 KM * Zlatko Tadić 106,20 KM * Darjo Andrić 56 EUR + 25,65 KM + 5 kn * OŠ Velika Mlaka 3.060 kn * Župa Sv. Kuzme i Damjana 1.800 kn * N.N. 80 EUR * Marica Kosović 100 kn * Darinka Gatar 65 kn * Marija Nikolić 50 kn + 50 kn * Darinka Gatar 65 kn * Prvopričesnici župe sv. Blaža 1.410 kn * Župa Resnik 2.400 kn * Vesna Varga 163,43 kn * Dinko Rogulj 200 kn * Kapela Corpus Domini 2.200 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * Dinko Rogulj 100 kn * Ivo Strinić 20 kn * Župa Unešić 120 kn * San Marko Klarić 565 kn * Srednja škola Čakovac 1.100 kn * OŠ Vrtišinec 1.000 kn * OŠ Josip Pupačić, Omiš 700 kn * Ankica Rukavina 28,19 kn * Katarina Rafaj-Klešić 100 kn * Zrinka Martinić 10 kn * Tajana Martinović 128,1 kn * OŠ Belec 750 kn * Župa Brdovec 180 kn * Robert Vidušić 33,1 kn * Emma Pejić Tomić 100 kn * OŠ Josip Pupačić 530 kn * N.N. 100 kn * N.N. 20 kn * Marija Šimunić 1.500 kn * N.N. 300 kn * Župa Jelsa 2.000 kn * OŠ Kralja Tomislava, Zagreb 4.244 kn * Sanja Nikčević 500 kn * Župa Šubičevac 1.000 kn * OŠ Bistra 1.700 kn * Božica Praterner 50 kn * OŠ Velika Mlaka 500 kn * OŠ Ruvigica 1.109,2 kn * Sonik Gornji 173,55 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVECENIKA U MISIJAMA:

Ivana Čilić 20 KM * Tonči Zelenika 200 KM * Ruža Perić 50 KM * Ivanka Bencun 50 KM * N.N., Vogošća 25 KM * T. K. 30 KM * N. N. 50 EUR * Župa sv. Mihovila 3.755 kn * Eneo Blažina 200 kn * Janko Krznarević 2.000 kn * Franjo Stojić 40 kn * Tomislav Bilić 150 kn * I.Š., Pula 50 kn + 50 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Jasminka Primorac i učenici O. Š. „Ivana Brlić Mažuranić“, Ljubuški 328,50 KM * N.N. 40 KM * Dragica Mištrafović 40 EUR * Irena Šimić 30 KM * Nada Rupčić 50 KM * Marinko Hudolin 200 kn * Vesna Hećimović 200 kn * Josip Rajčić pok. Marka 40 kn * Sandra Španić 200 kn * Tomo Morduš 200 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

N. N. 40 KM * Slavko Burić 100 KM * „Dujkić“ d.o.o., Široki Brijeg 200 KM * Ivan Prskalo 20 KM * Ivanka Doko 25 KM * Mara Jurić 70 KM * Ruža Perić 50 KM * „Komping“

d.o.o. 50 KM * Staza Njavro 100 KM * vlač. Ivan Sakač 200 EUR * Josip Jurić 1.600 kn * Župa sv. Mihovila 2.255 kn + 745 kn + 745 kn * Stjepan Vuzem 100 kn * J. Zmo 30 kn * Marija Krčelić 200 kn * Violeta Jandrić 100 kn * Danica Humek 20 kn * Anica Kešić 148,59 kn * Berislav Drakulić 100 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * Marija Galić 50 kn * Jasminka Jug 100 kn * Vesna Erdec 75 kn * Silvana Kuštre 135 kn * Nada Vuković 50 kn * Anda Svoboda 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Josip Trbara 500 kn * Anto Rimac 150 kn * Ana Dinarina 100 kn * Katarina Kristić 100 kn * Dubravko Dujmić 100 kn * Igor Končurat 200 kn * Josip Čović 70 kn * Katica Ramadža 400 kn * Ivanka Boras 100 kn * Siniša Jurić 100 kn * Nadica Dolenc 1.500 kn * Stjepan Harča 100 kn * Dario Maradin 100 kn + 100 kn * Veronika Valičević 50 kn + 50 kn * Tomislav Skroza 200 kn + 200 kn * Nevena Mlinko 2.465 kn * Marija Ošust 800 kn * Nikola Horvat 100 kn + 100 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Ivanka Vidović 100 KM * Ivanka Bencun 52 KM * T. K. 10 EUR * Dragan Matijević 300 kn + 120 kn * Sandro Jakopčević 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

Anica Lovrić 20 KM * Siniša Skočibušić 50 KM * Dragan Katić 500 KM * Ante Samardžić Kurat 200 EUR * Irena Šanjek 100 kn * Ivka Nedić 50 kn * Katica Kuštro 50 kn + 50 kn * Mihael Popinjac 100 kn * Marija Vuković 100 kn * Maja Peraica 200 kn * Stane Radulović 50 kn * Mladen Crneković 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Vesna Mohorovićić 40 kn * Mate Barić 20 kn * Srećko Botrić 150 kn * Dario Časar 150 kn + 150 kn * Mirna Noethig 100 kn + 100 kn * Božo Lončar 100 kn * Srećko Botrić 150 kn * Viktorija Vičić 100 kn + 100 kn * Ivan Vrbanić 200 kn * Blaško Kivić 200 kn + 200 kn * OŠ Braće Radić, Martinska Ves 800 kn * Ivica Radulović 100 kn * OŠ Sesvete 5.970 kn * Marija Daniela Krnić 2.000 kn * Katica Maljković 300 kn * Tomislav Skroza 200 kn + 200 kn * Igor Gabrić 100 kn * Igor Rački 100 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * Danijela Dobrota Vajda 1.000 kn * Kata Sabelja 100 kn * Dragan Purišić 100 kn * Danijela Lednicki 50 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * Vladimir Palić 500 kn * Ružica Medvarić-Bračko 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Borislava Kamšigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 5 KM * Don Davor Berezovski 622 KM * T. K. 100 kn * Ana Antonelli 175 EUR * Filip Fadić 100 kn * Robert Skejić 150 kn * Robert Skejić 150 kn * Mira Bakula 50 EUR * Rea Miličević 200 kn * Iva Tokić 200 kn * Mirna Ivančić 10 kn * Ida Komnenić 300 kn * Mia Malić 50 kn * Petra Alvir 200 kn * Tatjana Tolj 30 kn * Anja Zoričić 100 kn * Kata Zubak 100 kn * Martina Pavelić Kačarić 30 kn * Sara Tejšek 20 kn * Marija Tratnik 70 kn * Marijana Špajgl 100 kn * Marko Lakošeljac 3.000 kn * Ana Marija Sakmardi 50 kn * Anita Mikec 100 kn * Ivo Hrga 50 kn * Tajana Podolski 40 kn * Vesna Andrić 100 kn * Marina Spajić Brekalo 50 kn * Veronika Škegro 50 kn * Pamela Banovac 50 kn * Anita Plazonić Maleš 100 kn * Martina Oravec 120 kn * Marijana Vilić 50 kn * Zrinka Kelava 50 kn * Silvija Ljubojević 100 kn * Ljiljana Kovač Pleše 25 kn * Anja Klarić 100 kn * Majda Uremović 100 kn * N. N. 50 kn * Eva Damjanović 100 kn * Marija Zečić 50 kn * Marija Miloš 20 kn * Snježana Mikec 100 kn * Gabrijela Jozić 150 kn * Snježana Antunović 50 kn * Marija Iličić 250 kn * Matea Mrakovčić Kosić 110 kn * Ante Karačić 15 kn * Dunja Osojnak Marinović 20 kn * Vilma Depikolozvane 100 kn * Andrea Fugošić Bagara 100 kn * Tatjana Tolj 30 kn *

Mia Malić 50 kn * Jasenka Znaor 1.500 kn + 800 kn * Snežana Mikec 100 kn * Stjepan Berend 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Zlatko Tomljenović 650 kn + 1.650 kn * Ana Mrgan 100 kn * Iva Miličević 200 kn * Ruža Doknjaš 30 kn * Dubravka Pavišić 50 kn * Ljiljana Lukač 100 kn * Filip Fadić 100 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Kristina Jurković 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Ana Antonelli 175 EUR * Željko Arapović 1.500 kn * Zoran Zorica 100 kn * Romano Tripalo 150 kn * Marija Barić 20 kn * Igor Pivac 500 kn * Jurica Benzon 8.000 kn * Srećko Botrić 150 kn + 150 kn * Marija Pjevac 300 kn * N.N. 100 kn * Župa Bapska 10.000 kn * Ante Čulo 170 kn * N. N. 100 kn * Ružica Medvarić-Bračko 100 kn * Stana Prskalo 150 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Magdalena Vrabec 400 kn * Marija Barošek 300 kn * Valentina Volarić-Lufčić 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Nikolina Petrović 5 KM * Branko Grgić 100 KM * Župa Ponikve 10.000 kn * Božo Lovrić 30 KM * Anuša Lučić 100 KM * Anka Nikolić 100 KM * Anto Bilić 200 KM * Dom „Sv. Josip“ sestara SMI, Vitez 156,60 KM * Martina Knežević 7.450 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Kćeri Božje ljubavi, Sarajevo 50 EUR+123 KM * Župa Ponikve 10.000 kn * T. K. 30 KM * Kata Žuljević 50 KM * Župa Sv. Ane Križevci 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Siniša Skočibušić 50 KM * Agneza Kovačić 300 kn * Župa Prišlin 1.100 kn * Ružica Medvarić-Bračko 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U PERUU:

Ruža Perić 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U BRAZILU:

Siniša Skočibušić 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U RUSIJI:

N. N. 276 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJI:

Ruža Perić 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U EDVADORU:

Anica Zlopaša 50 kn * Marija Čulo 200 kn * Ivica Filipović 400 kn * Obitelj Virovec 500 kn * OŠ Ivana Grande, Soblinec 958,62 kn * Ivan Bošnjak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

gđa. Lukić 100 kn * Filip Fadić 100 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

N.N., Neum 40 KM * Jelena Veličanić 400 kn * Božica Šmalcelj 600 kn * Marija Ana Gradiški 4.000 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Župa sv. Franje Asiškog, Čapljina 700 KM * Ruža Perić 50 KM * N.N. svećenik, Sarajevo 2.000 kn * Župa Studenci 515 EUR * Lucija Andrijačić 300 kn * Ivan Vugrinec 100 kn * Župa Duha Svetoga, Čepin 1.500 kn * Zoran Bilandžija 100 kn * Jelena Lacković 200 kn * Vladimira i Krešimir Turk 100 kn * Obitelj Majić 100 kn * Josipa Tripalo 50 kn * Marija Burić 50 kn * Petar Pejković 100 kn * Ana Štih 100 kn * Marija Šimić 5.000 kn * Ivica

Zlomisljić 30 kn * Miroslav Kukulja 30 kn * Antun Ojurović 30 kn * Vesna Rajić 100 kn * Petanjak Pero 50 kn * Župa Gorican 2.500 kn * Anđelka Pavlović 200 kn * Zvonko Slivac 50 kn * Iva Vukas 30 kn * Violeta Guberac 100 kn * Karolina Cvrtak 300 kn * Anka Vujeva 20 kn * Tomislav Zelembaba 50 kn * Luca Radman 20 kn * Mirjana Fitz 50 kn * Rade Radišić 200 kn * Darko Oprauš 100 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * Boško Meić Sidić 150 kn * Mile Prskalo 100 kn * Filka Čace 500 kn * Zlata Marić 50 kn * Dora Matošić 50 kn * Željka Kvaternjak 100 kn * Natko Blagojević 100 kn * s. Smilja Čirko 100 kn * Biserka Pešut 100 kn * Janja Pogačić 50 kn * A. Harča 20 kn * Mirjana Rožić 750 kn * Zdenka Zadravec 50 kn * Marijan Glavina 200 kn * Anka Dužnović 50 kn * Ravijola Jurin 100 kn * Vedran Višnjčić 100 kn * Slavko Kirin 100 kn * Župa sv. Leopolda Mandića, Koprivnica 1.550 kn * Draga Herceg 100 kn * Janja Maglica 100 kn * Ivan Mihaljević 100 kn * Marija Bagarić 50 kn * Marija Muretić 65 kn * Natalija Lakić 600 kn * Dražen Čupić 50 kn * Marija Ivezic 700 kn * Elvira Tomašević-Rigo 50 kn * Milohanić 40 kn * Božica Vančina 100 kn * Zlatko Sviben 4.500 kn * Milka Tomašković 100 kn + 100 kn * Milica Kevešić 100 kn * Tomislav Skroza 200 kn + 200 kn * Marija Pajan 100 kn * N.N. 50 kn * Stomatološka ordinacija Dugo Selo 280,75 kn

ZA POŠTANSKE MARKICE:

Župa Radunice * Župa Svih Svetih, Blato

MISIJSKA KRIŽALJKA – siječanj 2019.

Radosna vijest	Športsko odijelo	Zračni (str.)	Neptun	Prigodna čestitka	Tekućina	Muško ime	Udaranje jaja jajetom	Očevi	Uzvik konjima	Književno djelo	Zamjenica	Grčko slovo	↔
Svjetski misijski dan djece													
Obnavljati, izvoditi													
Erbij			Izdanje Radijus								A NJ Odranjanje		
Vrsta						Prvo slovo Žensko ime		Ovamo Memorandum				Sumpor EO	
			Dušik		Bankomat (eng.) Dozivanje				Običaj (tur.) Smrz. voda				
			Mačak iz Štrumpfova							Rupa u zemlji Bilijar. Štop			
			Ne (lat.)				Mekano Gram					Austrija Prvo slovo	
			↔										

Rješenja iz prošlog broja: SVETI FRANJO KSAVERSKI, DOŠAŠĆE.

